

Nr 363.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om
tillfällig förlängning av skyddstid för litterära verk;
given Stockholms slott den 12 juni 1942.*

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om tillfällig förlängning av skyddstid för litterära verk.

GUSTAF.

K. G. Westman.

Förslag

till

Lag**om tillfällig förlängning av skyddstid för litterära verk.**

Härigenom förordnas som följer.

Den uteslutande rätt att offentligen föredraga skrift eller muntligt föredrag, uppföra dramatiskt eller mimiskt verk samt medelst kinematografi offentligen framföra eller genom radio utsända dylikt verk, varom stadgas i lagen den 30 maj 1919 (nr 381) om rätt till litterära och musikaliska verk, skall, om rätten eljest skulle upphöra vid utgången av något av åren 1942—1946, vara gällande intill utgången av år 1947.

Vad i 30 § nämnda lag eller i författning, som utfärdats med stöd av samma paragraf, finnes föreskrivet om tillämpligheten av lagens bestämmelser skall gälla jämväl stadgandet i första stycket.

Har överlåtelse av sådan rätt, som avses i första stycket, ägt rum före den 1 juli 1942, skall överlåtelsen ej gälla för tid, med vilken rätten blivit förlängd genom denna lag.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 5 juni 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, DOMÖ, ROSANDER, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Westman, fråga om *förlängning av skyddstiden för vissa litterära verk* samt anför därvid följande.

I skrivelse den 30 maj 1942, nr 289, har riksdagen — under återopande av vad som anförts i första lagutskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 47 — anhållit, att Kungl. Maj:t ville på grundval av ett i motion nr 173 i första kammaren av herr Holmbäck framlagt lagförslag låta utarbeta och för innevarande riksdag framlägga förslag om en provisorisk förlängning av skyddstiden för sådana litterära verk som tillkommit före den 1 januari 1920.

Nu gällande föreskrifter i detta ämne återfinnas i lagen den 30 maj 1919 om rätt till litterära och musikaliska verk. I 1 § uppräknas de verk, som skyddas enligt de i lagen givna bestämmelserna. Till dessa verk höra bl. a. skrift, muntligt föredrag, musikaliskt verk samt teckning eller avbildning av vetenskaplig eller teknisk art. I 2 § angivas de huvudsakliga befogenheter, som lagen förlänar upphovsmannen till ett skyddat verk. Där stadgas, att författare äger — med vissa inskränkningar, som angivas i lagens 9—12 och 14 §§ — uteslutande rätt att genom tryck, fotografi eller på annat sätt mångfaldiga sitt verk, att offentligen föredraga skrift eller muntligt föredrag, utföra musikaliskt verk eller uppföra dramatiskt eller mimiskt verk samt att medelst kinematografi offentligen framföra eller genom radio ut-sända sitt verk. Till mångfaldigande hänföres jämväl att överföra ett verk på mekaniskt tal- eller musikinstrument eller på vals, platta, band eller annan till dylikt instrument hörande inrättning. Där ett sålunda överfört verk genom instrumentet återgives, anses detta såsom föredragande eller utförande av verket. Enligt 3 § omfattar författares här angivna befogenheter jämväl verket i översättning eller bearbetning.

Beträffande tiden för det skydd, som lagen förlänar, stadgas i 20 §, att författares rätt skall vara gällande intill utgången av trettonde året efter det, under vilket författaren avlidit.

Lagen trädde i kraft den 1 januari 1920. Den äger tillämpning jämväl med avseende på verk, som dessförinnan tillkommit. Från sistnämnda regel stadgas dock vissa undantag. Sålunda ha förut gällande skyddstider föranlett särbestämmelser för dylika äldre verk. Enligt den sista lydelsen av lagen den 10 augusti 1877 angående äganderätt till skrift — som upphävdes genom 1919 års lag — varade författares rätt att mångfaldiga skrift, musikaliskt arbete samt teckning eller avbildning av förut angivet slag intill femtio år efter författarens död och hans rätt att offentligen uppföra dramatiskt eller musikaliskt-dramatiskt arbete intill trettio år efter samma tidpunkt. Bland övergångsbestämmelserna till 1919 års lag stadgas under 32 § 1), att den enligt 1877 års lag författare tillerkända rätten att mångfaldiga skrift, musikaliskt verk, teckning eller avbildning skall, när författaren avlidit före ikraftträdandet av 1877 års lag, vara gällande intill utgången av år 1927. I fråga om verk av annan författare, vilket utgivits före den 1 januari 1920, skall enligt samma lagrum den rätt, som nu sagts, gälla intill utgången av femtionde året efter det, under vilket författaren avlidit.

Jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 28 oktober 1938 har tillsatts en kommitté, benämnd auktorrättskommittén, för att inom justitiedepartementet verkställa utredning rörande revision av gällande författningar om rätt till litterära och musikaliska verk samt verk av bildande konst ävensom angående ny lagstiftning om andra närstående andliga rättigheter. Denna kommitté, som enligt sina direktiv skall samarbeta med representanter för övriga nordiska länder för att undersöka möjligheterna till en gemensam nordisk lagstiftning på detta rättsområde, har till följd av de utrikespolitiska förhållandena kunnat bedriva sitt arbete endast i mycket begränsad omfattning.

I egenskap av *arvingar efter August Strindberg* hava Anne Marie Wyller, född Strindberg, Karin Smirnoff, född Strindberg, Kerstin Strindberg, Olga Strindberg, Astrid Hector, Erik Strindberg och Clarence von Philp, de fyra sistnämnda genom ombud, anförd i huvudsak följande i en den 17 november 1941 dagtecknad framställning till Kungl. Maj:t. För den, som icke kände den historiska utveckling, som låge till grund för stadgandet om skyddstid för äldre litterära verk, framstode detta stadgande onekligen såsom ganska stötande. Man funne det inkonsekvent och obilligt, att uppföranderätten till ett skådespel endast tillkomme författarens rättsinnehavare under trettio år, trots det att rätten till den bok, från vilken skådespelaren lärde sin roll, alltjämt tillkomme författarens rättsinnehavare under ytterligare tjugu år. I praktiken torde stadgandet emellertid hittills icke haft någon nämnvärd betydelse. Emellertid inträffade under år 1942 trettioårsdagen av August Strindbergs bortgång. Uppföranderätten till hans skådespel bleve därför fri med utgången av år 1942, under det att förlagsrätten till utgivandet av Strindbergs verk alltjämt tillhörde hans rättsinnehavare intill utgången av år 1962. Undertecknarna av framställningen befunno sig i sådana ekonomiska omständigheter att de vore i allra högsta grad beroende av de inkomster, de kunde

erhålla genom uppföranderätten till August Strindbergs dramatiska arbeten. De ville tillägga, att deras inkomster av den Strindbergiska litterära kvarlåtenskapen till allra största delen härrörde sig från nämnda uppföranderätt, under det att förlagsrätterna till hans samtliga verk ur ekonomisk synpunkt vore av liten betydelse. De hemställde därför, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga erforderliga åtgärder för genomförande av en lagändring, varigenom uppföranderätten till dramatiska arbeten och rätten att mångfaldiga tryckt skrift, som utkommit före den 1 januari 1920, helt likställdes och sålunda skulle gälla intill femtionde året efter det, under vilket författaren avlidit.

Sveriges författareförening har i skrivelse till Kungl. Maj:t den 19 november 1941 tillstyrkt bifall till nyssnämnda framställning. Som stöd härför har föreningen bl. a. yttrat:

Den av sökandena begärda åtgärden måste ses mot bakgrunden av att utgivningsrätten till August Strindbergs litterära kvarlåtenskap åtnjuter skydd ända till utgången av år 1962 — här bortses då givetvis från hans utgivna verk. Man bör även komma ihåg, att det sceniska uppförandet är det egentliga — och av författaren främst avsedda — medlet för det dramatiska verkets framläggande för offentligheten, medan dramats utgivande genom tryck ju har sin huvudsakliga betydelse endast för det säkerligen mycket begränsade antal personer, vilka beredas underhållning genom dramats läsande. Ur den synpunkten ligger i fråga om det författarrättsliga skyddet för dramatiskt verk huvudvikten på den form av offentliggörande, som sker genom uppförandet.

Den ifrågasatta lagändringen skulle sålunda, därest densamma kommer till stånd, få praktisk betydelse endast i fråga om sådana före den 1 januari 1920 utgivna dramatiska verk, som vid utgången av den nu gällande skyddstiden i fråga om uppförande ännu äro livskraftiga och i stånd att uthärda i konkurrensen med senare tillkomna teaterstycken och som sålunda av en teaterföretagare anses kunna utöva sådan dragning på publiken, att han vill påtaga sig kostnaderna för dessa verks framförande på scenen.

Vid bedömandet av sökandenas hemställan anser föreningen, att synnerlig vikt bör fästas vid att det här gäller alster av nationell betydelse samt att det är ett kulturellt intresse av allra största vikt att på lagstiftningens väg söka bevara vår störste dramatiska diktares verk från den förvanskning, för vilken hans arbeten tyvärr torde komma att utsättas, så snart uppföranderätten blir fri genom skyddstidens utlöpande. De medel, som komma att inflyta genom en förlängning av skyddstiden för verkens uppförande, torde nog kunna antagas komma att användas för upprätthållandet av dessa verk och deras framförande under värdiga former. Det framstår för föreningen också såsom en nationell hedersplikt att låta inkomsten från verk av landets stora mästare komma dessas efterkommande till godo i skäligen utsträckning.

Fall liknande det nu förevarande lära, enligt vad föreningen har sig bekant, ha förekommit även i de stora kulturländerna, i det att skyddstiden för musikaliska verk i Tyskland och Österrike skola hava förlängts genom särskild lagstiftning med hänsyn till att vissa stora mästars verk vid utgången av gällande skyddstid ännu voro i sin fulla livskraft, samt att dessa verks skapares efterlevande befunno sig i ekonomisk misär.

I den förut omnämnda *motionen* nr 173 i första kammaren vid innevarande års riksdag har anförts bl. a. följande.

Frågan om den längd, skyddstiden lämpligen bör hava, är en av de mest omstridda i författarrättslagstiftningen. Å ena sidan står författarens intresse

av att för sig och sina efterkommande erhålla ekonomisk vinning av det han skapat, å andra sidan samhällets intresse av att det andliga arbetets skatter i största utsträckning komma alla till godo. Detta sistnämnda intresse gör sig starkare gällande allteftersom i författarrätten införas flera befogenheter. Det var mindre starkt, då författarrätten i huvudsak endast omfattade skydd mot eftertryck, än då den innefattar ensamrätt att föredraga verket offentligen, att överföra det på mekaniskt instrument (t. ex. på en grammofonplatta), att utsända det genom radio o. s. v. I den utländska utvecklingen har emellertid författarens intresse vunnit stora segrar. De ojämförligt flesta stater äga en skyddstid på femtio år från författarens död — under det senaste årtiondet ha Tyskland, Österrike och Bulgarien genomfört femtioårig skyddstid — och endast Sverige, Schweiz och en Balkanstat ha nu bland de europeiska stater, som tillhöra Bernkonventionen, en skyddstid på trettio år. Hänsyn till likformighet inom Bernunionen och särskilt till likformighet med lagstiftningen inom de övriga nordiska länderna utgöra starka skäl även för Sverige att införa den femtioåriga skyddstiden.

Två förutsättningar härför böra emellertid vara oundgängliga. Det finnes anledning att här betona dem.

Det skydd, som anordnas, bör icke få den gestaltning, att det lägger oskäliga band på samhällets intressen. En förlängning av skyddstiden bör t. ex. icke ske så, att även i fråga om den tid, varmed skyddet förlängts, innehavare av radioapparater kunna begå brott, med straff och skadeståndsskyldighet, om de låta vad radioapparaterna återgiva höras av en samling personer, som kan rubriceras såsom allmänhet.

Den ekonomiska vinningen av den långa skyddstiden bör verkligen fullt komma författaren och hans efterkommande till godo. Det har ofta påpekats att om författaren under sin livstid avhänder sig sin författarrätt för hela den tid, denna varar, han icke får nämnvärt mera i ersättning för författarrätten, om den räcker i femtio än om den varar i trettio år efter författarens död. Redan med hänsyn till omöjligheten att beräkna, huru allmänhetens smak kommer att ställa sig sedan trettio år förflutit efter författarens död, torde en förläggare icke vara benägen att betala någon avsevärd summa för författarrätten i den mån den avser längre tid framåt än trettio år efter författarens död. Varken författaren eller hans efterkommande få då gagn av att författarskyddet sträcker sig så långt framåt, trots att allmänheten får underkasta sig inskränkningar i möjligheten att tillgodogöra sig författarens verk. Den ende, som har fördel av den långa skyddstiden, blir förlagsfirman, som gör en icke på förhand kalkylerad vinst.

En utsträckning av skyddstiden bör uppenbarligen kombineras med införande av nya bestämmelser med syfte att inskränka författarens dispositionsrätt över författarrätten, för att därigenom tillförsäkra hans efterkommande vinsten av denna rätt. Förebilder till sådana regler har man i utländska lagar.

Efter att hava omnämnt den framställning, som Strindbergs arvingar ingivit till Kungl. Maj:t, fortsätter motionären:

Synnerligen starka skäl tala för ett tillmötesgående av denna framställning. Här är det fråga om en av Sveriges största författare, vars arbeten tillfört och kommer att tillföra det svenska samhället utomordentliga värden. I förhållande till dessa värden är beviljandet av några års utsträckt skyddstid för uppföranderätten till Strindbergs sceniska verk att betrakta som en obetydlighet. Här vet man dessutom att författarens närmaste anhöriga både behöva det ekonomiska stöd, som en förlängd rätt skulle innebära, och även att detta stöd skulle i full utsträckning komma just dem tillgodo. Deras begäran innebär blott att den svenska staten skall ge dem samma ställning som de skulle

haft enligt lagstiftningen i nästan alla europeiska stater. Till slut är det yttre omständigheter som åstadkommit att man icke haft möjlighet att efter sedvanlig utredning taga ställning till hela den stora lagfråga, som ligger bakom.

Ett bifall till arvingarnas begäran kan även motiveras med allmänna synpunkter.

Ett bland de viktigaste problemen för en ny författarrättslig lagstiftning blir att söka skydda de ideella intressen, som äro knutna vid ett litterärt och musikaliskt verk. Det gäller att tillse att icke efter författarrättens upphörande bearbetningar äga rum från personer, vilka i själva verket förvanska verket. Den danska lagen den 26 april 1933 om författarrätt och konstnärsrätt ger i 9 § staten befogenhet att redan efter författarens död inskrida mot förvanskning, beskärning eller annan ändring av ett litterärt verk, om därigenom dess värde skulle väsentligen minskas (inskridande kan ske mot ändring »der maa anses at være en væsentlig Forringelse af» författarens verk). Denna befogenhet upphör icke när författarrätten upphör. Ur denna synpunkt är det — såsom Sveriges författareförening särskilt understrukit i en skrivelse, i vilken den livligt tillstyrkt de Strindbergska arvingarnas begäran — olämpligt att Strindbergs arbeten efter år 1942 i viktiga hänseenden icke längre lyda under författarrättsliga regler. Man kan mycket snart få se underhaltiga bearbetningar för filmen av t. ex. Röda rummet och Hemsöborna.

Om arvingarnas begäran skall bifallas, måste beslut fattas redan vid innevarande riksdag. Då nästa riksdag sammanträder, är eljest uppföranderätten till Strindbergs arbeten fri och någon helt ny skyddstid kan man ej gärna skapa. Den form, i vilken ett bifall skulle kunna tänkas, torde kunna hämtas från den österrikiska lagstiftningen. I Österrike stod frågan om införande av den femtioåriga skyddstiden i stället för den trettioåriga på dagordningen i slutet av 1920-talet. För Österrike var det emellertid otillfredsställande, om den femtioåriga skyddstiden, vars införande stod i samband med förhandlingar med Tyskland, skulle träda i kraft först sedan den 1 januari 1930 skyddstiden för Johan Strauss' verk utgått, och i följd därav beslöt man genom lag den 19 december 1929 att till den 31 december 1931 förlänga skyddstiden för de litterära och konstnärliga verk, till vilka författarrätten eljest skulle upphört den 31 december 1929 och den 31 december 1930. I analogi med denna österrikiska lag skulle en svensk lag med provisorisk karaktär kunna utfärdas, att skyddstiden för de litterära verk (om andra verk är icke fråga), vilka utgivits före den 1 januari 1920, i fråga om annat skydd än för mångfaldigande förlängdes under en tidsperiod, under vilken man kan förutsätta att utredningen om omgestaltning av auktorrätten skall kunna hinna avslutas. Denna tid torde emellertid icke böra tillmätas alltför knappt, förslagsvis 5 år. En dylik lagstiftning skulle innebära ett bifall till arvingarnas begäran utan att man därför på något sätt bundit sig vid bedömningen av de förslag, som kunna framställas av auktorrättsutredningen. Några olägenheter av en dylik lag — vars motivering ligger i de utomordentliga omständigheterna — torde icke kunna uppstå.

På grund av vad sålunda anförts har motionären hemställt, att riksdagen ville för sin del antaga ett vid motionen fogat förslag till lag om tillägg till lagen den 30 maj 1919 (nr 381) om rätt till litterära och musikaliska verk. Detta lagförslag innehåller följande bestämmelser. Författare till skrift tillerkänd befogenhet, som jämlikt lagen den 30 maj 1919 om rätt till litterära och musikaliska verk skulle gälla intill utgången av något av åren 1942—1946, skulle vara gällande intill utgången av år 1947, dock högst intill utgången av femtionde året efter det, under vilket författaren avlidit. Överlä-

telse av författarrätten eller däri ingående befogenhet, som ägt rum före den 1 juli 1942, skulle icke anses omfatta även tid, med vilken skyddet för befogenheten förlängdes. Lagen skulle enligt förslaget träda i kraft den 1 juli 1942.

Första lagutskottet har i sitt utlåtande nr 47 erinrat om att frågan om revision av lagstiftningen om rätt till litterära och musikaliska verk för närvarande vore anförtrodd åt auktorrättskommittén, som bland annat hade till uppgift att på detta område söka samarbete med de övriga nordiska länderna. Utskottet hade därför icke ansett sig böra nu taga ställning till frågan om en allmän förlängning av den i vårt land gällande skyddstiden för litterära verk. Emellertid måste det, med hänsyn till de svårigheter för slutförande av nyssnämnda revisionsarbete, som för närvarande föreläge, anses vara av vikt att tillse, att för den händelse Sverige komme att övergå till den bland annat i grannländerna gällande principen om femtioårig skyddstid, bestämmelserna därom kunde anslutas till de regler om femtioårig skyddstid, som redan gällde i vissa fall enligt övergångsbestämmelserna till 1919 års lag. Angelägenheten av att förhindra, att en lucka uppstode genom att en skyddstid nu utginge som efter något eller några år skulle hava förlängts med ytterligare tjugu år, utgjorde enligt utskottets mening tillräcklig motivering för antagandet av en provisorisk lagstiftning av den innebörd motionären ifrågasatt. Behovet av en dylik provisorisk lagreglering framträdde desto starkare som frågan här gällde vår störste dramatiska författare. Utskottet ville emellertid understryka att, såsom motionären föreslagit, denna lagstiftning borde begränsas till litterära verk. Enligt vad utskottet inhämtat från auktorrättskommitténs ordförande skulle en dylik provisorisk lagstiftning ligga helt i linje med de förslag som närmast övervägdes inom kommittén. Det lagförslag som framlagts i motionen syntes också kunna i huvudsak godtagas. Emellertid torde vara lämpligast, att det i första hand finge ankomma på Kungl. Maj:t att låta närmare utforma en lag av nu ifrågavarande innebörd.

Utskottet har därför hemställt, att riksdagen i anledning av förevarande motion måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta på grundval av det i motionen framlagda lagförslaget utarbeta och för innevarande riksdag framlägga förslag om en provisorisk förlängning av skyddstiden för sådana litterära verk som tillkommit före den 1 januari 1920.

Riksdagen har, såsom inledningsvis omnämnts, bifallit utskottets hemställan.

*Departements-
chefen.*

Frågan om en allmän revision av den auktorrättsliga lagstiftningen är för närvarande föremål för utredning, såsom angivits i det föregående. Bland de olika problem, som därvid komma under omprövning, är även spörsmålet om förlängning av den i vår nuvarande lagstiftning stadgade trettioåriga skyddstiden. På grund av de förhållanden, som råda i våra grannländer, kan emellertid denna utredning, som åsyftar att få till stånd en gemensam nordisk lagstiftning, icke slutföras under den närmaste framtiden.

Genom de förut återgivna framställningarna till Kungl. Maj:t och den i

riksdagens första kammare väckta motionen har spörsmålet om skyddstiden i en viss del nu dragits under statsmakternas prövning. I främsta rummet är det fråga om rätten att uppföra vissa äldre dramatiska verk. Skyddstiden för dessa har blivit aktuell på grund av att trettio år förflutit sedan August Strindberg avled. Jämlikt övergångsbestämmelserna till den nuvarande lagen om rätt till litterära och musikaliska verk utgår skyddstiden för uppförande av Strindbergs dramatiska arbeten med innevarande års utgång, medan rätten att trycka och utgiva hans verk är skyddad ytterligare tjugu år. På grund härav har riksdagen i anledning av nyssnämnda motion hos Kungl. Maj:t hemställt om en provisorisk förlängning av skyddstiden för äldre litterära verk i avbidan på resultatet av utredningen om en allmän reform av auktorrätten.

Då det här gäller vår störste dramatikers alster, synas de betänkligheter, som en dylik provisorisk lagstiftning eljest skulle föranleda, icke behöva utgöra något hinder. Om uppföranderätten till Strindbergs skådespel nu bleve fri, skulle, i varje fall intill dess en allmän reform av auktorrätten kunnat genomföras, det icke finnas något rättsligt skydd mot att dessa verk framfördes på scenen i vanställt skick. En av de viktigaste uppgifterna för reformarbetet på detta rättsområde är att skapa starkare skydd för de ideella värdena hos litterära och konstnärliga verk, icke minst i fråga om klassikernas alster. Därest en allmän förlängning av skyddstiden skulle införas efter den pågående utredningens avslutande, vore det föga tillfredsställande, om uppföranderätten till Strindbergs verk icke skulle omfattas av förlängningen, därför att den nuvarande skyddstiden kort förut gått till ända. Slutligen må framhållas, att flera av Strindbergs efterkommande leva under bekymmersamma ekonomiska villkor. De inkomster, som hans verk lämna dem, torde för närvarande huvudsakligen härröra från rätten att uppföra hans dramatiska arbeten, och bortfallandet av denna inkomstkälla skulle därför bereda dem stora svårigheter.

Med hänsyn till vad sålunda anförts finner jag mig — utan att därmed taga ställning till frågan om den framtida utformningen av lagstiftningen på detta rättsområde — böra tillstyrka en provisorisk lagstiftning om förlängning av skyddstiden för vissa äldre verk i huvudsaklig överensstämmelse med det förslag, som framlagts i motionen.

I enlighet med vad som där föreslagits torde den provisoriska lagstiftningen böra avse att förlänga skyddstiden intill utgången av år 1947 för vissa auktorrättigheter, som eljest skulle upphöra före nämnda tidpunkt. Man bör kunna hoppas, att en allmän reform av den auktorrättsliga lagstiftningen skall kunna genomföras dessförinnan.

I första lagutskottets utlåtande, som riksdagen godkänt, har det understrukt, att den tillämnade lagstiftningen borde begränsas till litterära verk. Beträffande musikaliska verk föreligga vissa organisatoriska problem, som icke kunna upptagas till behandling i detta sammanhang. Den del av författarrätten, som avser verkens mångfaldigande, gäller redan nu i femtio år efter författarens död för de äldre verk, varom här är fråga. Den provisoriska la-

gen bör alltså icke omfatta sistnämnda befogethet. Det närmare bestämmandet av den provisoriska lagstiftningens omfattning synes lämpligen böra ske i anslutning till det sätt, på vilket författarens befogetheter angivits i gällande lag.

I motionen har framhållits, att en utsträckning av skyddstiden borde kombineras med föreskrifter, som åsyftade att tillförsäkra författarens efterkommande vinsten av förlängningen. I enlighet härmed torde böra stadgas, att en tidigare överlåtelse av författarrätt icke skall anses omfatta den tid, med vilken rätten blivit förlängd.

På grund av Bernkonventionen måste den föreslagna regeln om utsträckning av skyddstiden erhålla samma internationella giltighet som den förut gällande lagstiftningen. En föreskrift härom torde böra upptagas i lagtexten. I övrigt lär det utan särskilt stadgande vara tydligt, att bestämmelserna i lagen om rätt till litterära och musikaliska verk bli tillämpliga även med avseende på den utsträckta skyddstiden.

I enlighet med vad sålunda anförts har inom justitiedepartementet efter samråd med auktorrättskommittén upprättats förslag till *lag om tillfällig förlängning av skyddstid för litterära verk*.

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över lagförslaget, av den lydelse bilaga¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Stefan Stiernstedt.

¹ Denna bilaga, som är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 10 juni 1942.

Närvarande:

justitieråden FORSSMAN,
BELLINDER,
regeringsrådet LUNDEVALE,
justitierådet NISSEN.

Enligt lagrådet den 8 juni 1942 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementensärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 5 juni 1942, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över uppriktat förslag till lag om tillfällig förlängning av skyddstid för litterära verk.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsassessorn H. Zetterberg.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
G. Lindencrona.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 juni 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Westman, lagrådets den 10 juni 1942 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 5 i samma månad remitterade förslaget till *lag om tillfällig förlängning av skyddstid för litterära verk*; därvid föredraganden hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Thore Wisén.